

Warszawa, dnia 21 marca 2017 r.

Poz. 460

**KOMUNIKAT NR 442
PREZESA URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO**

z dnia 21 marca 2017 r.

w sprawie zdarzenia lotniczego nr 2351/2016

Na podstawie § 31 ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych (Dz. U. Nr 35, poz. 225) w związku z zarządzeniem nr 14 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia klasyfikacji grup przyczynowych zdarzeń lotniczych (Dz. Urz. ULC Nr 10, poz. 43) ogłasza się, co następuje:

1. **Wypadek lotniczy**, który wydarzył się w dniu 4 września 2016 r., na samolocie Van's RV-6A, klasyfikuję do kategorii:

"Czynnik ludzki"
w grupie przyczynowej: "H2 – Brak kwalifikacji"
"Czynnik środowiskowy"
w grupie przyczynowej: "E1 – Meteorologiczne".

2. Opis okoliczności wypadku lotniczego:

Skrócony opis zdarzenia powstał na podstawie raportu końcowego przesłanego przez Państwową Komisję Badania Wypadków Lotniczych, zwaną dalej „PKBWL”, do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

W dniu 04.09.2016 roku na lotnisku w Krośnie (EPKR) odbywał się „Odlotowy Piknik Lotniczy”. Około godziny 16:50 na lotnisko przybył pilot – właściciel samolotu (zwany dalej pilotem) Van's RV-6A o znakach rozpoznawczych SP-YUT. Pilot udał się na wieżę, gdzie rozmawiał z przebywającym tam instruktorem i zgłosił zamiar wykonania kilku lotów. Po zakończeniu rozmowy pilot przeszedł do hangaru przygotować samolot do lotu. Warunki pogodowe tego dnia były trudne ze względu na wiejący z dużą prędkością południowy wiatr, który wywoływał duże turbulencje. W związku z taką pogodą, kilku pilotów samolotów ultralekkich zrezygnowało z wykonania lotów tego dnia. Pilot wraz z podróżnym (organizatorem pikniku odbywającego się na lotnisku) zajęli miejsca w kabinie i około godziny 17:00 pilot zgłosił uruchomienie silnika, a następnie kołowanie do pasa startowego 16. Po starcie samolot odleciał na południe od lotniska. Po około dwóch minutach lotu pilot zgłosił „SP-YUT na południe od lotniska” (strefa nr 2 „WROCANKA” odległość od lotniska około 5 km). Samolot, lecąc na wysokości około 200 m, wykonał gwałtowny zakręt w lewo z przechyleniem około 80°, po chwili przechylenie pogłębiło się do 90° (według PKBWL samolot wleciał w rotor), samolot został dynamicznie przeciągnięty i w pierwszej fazie lewego korkociągu (prawdopodobnie płaskiego) zderzył się z ziemią pod kątem około 37°. W momencie zderzenia rozerwane zostały zbiorniki paliwa i samolot zapalił się. Nie stwierdzono śladów przemieszczenia się samolotu po zderzeniu z ziemią. W wyniku zderzenia pilot i podróżny ponieśli śmierć na miejscu zdarzenia, a samolot zapalił się i uległ całkowitemu zniszczeniu.

Wnioski:

- Samolot był sprawny i posiadał niezbędną dokumentację techniczną.
- Pilot posiadał uprawnienia do wykonania lotu i do wykonywania przeglądu przedlotowego.
- W ostatnim okresie czasu pilot nie latał zbyt aktywnie.
- Pilot preferował spokojne latanie.
- Pilot miał ograniczoną wiedzę o możliwościach i zachowaniu się swojego samolotu w sytuacjach awaryjnych (nie ćwiczył przeciągnięcia i wyprowadzenia z korkociągu).
- Samolot Van's RV-6A jest samolotem wymagającym pilotażowo.
- Dopuszczalny ciężar samolotu został przekroczony o 62 kg w stosunku do ciężaru maksymalnego podanego w Tymczasowej Instrukcji Użytkowania w Locie tego samolotu.
- Wyważenie samolotu odpowiadało pośredniemu położeniu środka ciężkości między skrajnym przednim a skrajnym tylnym.
- Warunki pogodowe były trudne ze względu na wiatr wiejący z dużą prędkością i występowanie dużej turbulencji.
- Samolot rozbił się w rejonie występowania pola falowego nr III, w obszarze występowania rotorów.
- Uszkodzenia samolotu, ułożenie wraku i zwłok po wypadku wskazują na to, że zderzenie z ziemią nastąpiło pod kątem około 37° w pierwszej fazie lewego korkociągu (prawdopodobnie płaskiego).
- Zbiorniki paliwa zostały rozerwane na skutek sił bezwładności paliwa powstałych w trakcie zderzenia z ziemią. Rozpylone paliwo uległo zapłonowi w kontakcie z rozgrzanym silnikiem.
- Pilot i podróżny ponieśli śmierć na miejscu w momencie zderzenia z ziemią (zanim samolot zaczął się palić).

3. Przyczyna wypadku lotniczego:

Zdaniem PKBWL najbardziej prawdopodobną przyczyną wypadku było: dynamiczne przeciągnięcie samolotu, który wleciał w rotor w trakcie wykonywania zakrętu ze znacznym przechyleniem i zderzenie z ziemią w pierwszej fazie korkociągu (prawdopodobnie płaskiego).

Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia:

Podjęcie decyzji o wykonywaniu lotu w trudnych warunkach atmosferycznych nieadekwatnych do umiejętności pilota.

4. Zalecenia profilaktyczne PKBWL dotyczące bezpieczeństwa:

PKBWL po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w trakcie badania zdarzenia materiałami nie wydała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego

Piotr Samson